

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 243/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2008 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. októbra 2007 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 okresný súd v konaní o žalobe sťažovateľa na náhradu škody nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom toto uznesenie okresného súdu bolo v dôsledku odvolania sťažovateľa potvrdené aj v odvolacom konaní uznesením krajského súdu č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že uvedenými rozhodnutiami tak okresný súd, ako aj krajský súd neodôvodnene zamedzili sťažovateľovi prístup k súdu, čím malo byť porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálehom:

„Okresný súd Bratislava II a Krajský súd Bratislava porušil základné právo D. B. na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 - právo na spravodlivé súdne konanie bez zbytočných prieťahov medzinárodného dohovoru v znení protokolu č. 11.

Ústavný súd priznáva D. B. finančné zadostučinenie vo výške 50.000.- Sk (od každého súdu zvlášť) ktoré musí byť zaplatené v lehote 15 dní od doručenia Nálezu Ústavného súdu.

Ústavný súd Slovenskej republiky ruší uznesenia Okresného súdu Bratislava II 51 C/221/2006-61 zo dňa 08. 08. 2006 a Krajského súdu Bratislava 4 Co/430/06-74 zo dňa 27. 07. 2007 a súčasne prikazuje Okresnému sudu Bratislava II vo veci konať bez ďalších prieťahov a porušovaní práv.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je posúdenie, či rozhodnutím okresného súdu č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 a rozhodnutím krajského súdu č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007 bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.

1. K namietanému porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím okresného súdu č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006

Ústavný súd konštatuje, že v prípade nespokojnosti sťažovateľa s rozhodnutím okresného súdu č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 mal sťažovateľ možnosť domáhať sa jeho zmeny využitím účinného prostriedku nápravy (odvolania) v systéme všeobecných súdov, ktorý sťažovateľ napokon aj využil.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že proti uzneseniu okresného súdu č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006 podal sťažovateľ odvolanie, pričom odvolací krajský súd odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil.

Vzhľadom na princíp subsidiarity („ak nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred iným štátnym orgánom Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov).

Inými slovami, ak je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci. Zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že uznesenie okresného súdu č. k. 51 C 221/06-61 z 8. augusta 2006, ktorým okresný súd nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov, bolo preskúmané už v odvolacom konaní krajského súdu vedeného pod sp. zn. 4 Co 430/06.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy.

2. K namietanému porušeniu základného práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím krajského súdu č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007

Sťažovateľ namietal, že prístup k súdu mu zamedzil svojím rozhodnutím č. k. 4 Co 430/06-74 z 27. júla 2007 aj krajský súd tým, že neprehodnotil rozhodnutie okresného súdu o nepriznaní mu oslobodenia od súdnych poplatkov, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ je podľa jeho tvrdenia „*exemplárnym prípadom*“ na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. V nadväznosti na to sťažovateľ uviedol, že v prvom rade mu nemal byť vyrúbený súdny poplatok, pretože predmet konania, ktoré podaním žaloby inicioval, podlieha podľa neho zákonnému oslobodeniu od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) a i) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), a tiež pri zisťovaní majetkových pomerov sťažovateľa tak okresný

súd, ako aj krajský súd vyčíslili účelovo jeho majetok o tzv. „fiktívny majetok“, ktorý v skutočnosti sťažovateľ podľa jeho tvrdení ani nevlastní.

V súvislosti s prvou námietkou sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona o súdnych poplatkoch zákonnému oslobodeniu od súdnych poplatkov podlieha konanie vo veci opravy chýb a odstránenia nedostatkov v zoznamoch voličov a podľa písm. i) tohto ustanovenia konanie vo veci nečinnosti orgánu verejnej správy.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 19. apríla 2006 sa sťažovateľ domáhal náhrady škody „*spôsobenej nesprávnym úradným postupom a protizákonným nekonaním odporcu*“, ktorým bola obchodná spoločnosť „*SPP, a. s.*“.

Konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy je upravené v § 250t Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pričom z odseku 1 tohto ustanovenia je zrejmé, že v tomto konaní sa žalobca domáha, aby „*súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť*“, t. j. účelom tohto konania nie je náhrada škody, ale nárok na zjednanie nápravy v nepružnom postupe orgánu verejnej správy. Navyše žalovaný v konaní o žalobe sťažovateľa nie je orgánom verejnej správy, ale obchodnou spoločnosťou v právnej forme akciovej spoločnosti, a zo žaloby sťažovateľa tiež vyplýva, že sa domáha náhrady škody podľa § 415 Občianskeho zákonníka.

Z uvedeného nepochybne vyplýva, že konanie vedené pod sp. zn. 51 C 221/06, ktoré podaním žaloby inicioval sťažovateľ, nie je ani jedným z dvoch konaní, ktoré by podľa § 4 ods. 1 písm. f) a i) zákona o súdnych poplatkoch podliehali ex lege oslobodeniu od súdnych poplatkov.

Skúmanie, či dokazovanie okresného súdu a následne aj krajského súdu týkajúce sa majetkových pomerov sťažovateľa bolo dostatočné, nie je v kompetencii skúmania ústavného súdu. Podľa ustálenej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav (napr. II. ÚS 21/96, I. ÚS 276/06). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že krajský súd odobril vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, ktorý aplikoval na daný prípad ustanovenie § 138 ods. 1 OSP spôsobom, ktorý je dostatočným a ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnený a nedá sa mu vyčítať arbitrárnosť, pričom treba zdôrazniť, že pri skúmaní majetkových pomerov sťažovateľa súdy vychádzali z údajov uvedených v listoch vlastníctva, ktoré sú podľa § 69 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov verejnými listinami.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 44/08).

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a trovách konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (§ 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2008